

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de treiori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Cătră femeile rom. din Ungaria.

Femei române!

Imprejurări triste au determinat monarhia habsburgică să ia armele și să iasă pe câmpul de onoare.

Am apucat vremuri de răstriște și de grecă răspundere.

Sotii, fiii și frații noștri sunt cheamăți sub steaguri, spre a-și vîrsa sângele lor pentru cinstea și apărarea patriei, iar voiniții noștri au eșit în rânduri și s-au prezentat cu toții în vechea și strămoșeasca fidelitate pentru tronul habsburgic.

Groază, milă și sfășietoare durere sbuciumă inimile noastre duioase, în aceste zile de grecă cumpăna. O rană adâncă ne sapă în suflet: grija pentru iubiți depărtați.

Femei române! Acum însă este rândul nostru să ne arătăm demne de acești bravi ostași. Cu putere invorâtă din judecata noastră să învingem gemetele și slăbiciunea, cu toate să ne ridicăm deodată și să sărim de ajutor.

Să fim conștii că și noi, ca mame, soții, surori sau fiice, putem aduce nemăsurate servicii. Dela noi trebuie să pornească îmbărbătarea și curajul pentru toți cei ce pleacă să-și împlinească sfânta datorință.

Cu fruntele ridicate să cugetăm, cum am putea alina mizeria și nenocirea ce bântuie poporul în aceste clipe fatale. Dela inimile noastre milostive și dårnice atârnă ușurarea durerilor și dela energia și curajul nostru depinde îmbunătățirea stărilor economice.

Uniunea femeilor române din Ungaria va trebui să se consacre în aceste vremuri de război unei acțiuni comune de ajutorare.

Este datorința femeilor, ca astăzi să aducă jertfele lor materiale și morale pentru alinarea suferințelor.

Apelez dar la toate Reuniunile de femei române, precum și la toate centrele românești, în cari se găsesc femei cu inimă nobilă, să se organizeze pentru a fi de ajutor celor necăjiți, atât pe cale materială cât și morală.

Acțiunea noastră trebuie să pornească dela fieștecăre Reuniune și din fieștecăre centru și unghiu românesc, în care o femeie fruntașă va lua inițiativa.

In prima linie fieștecăre Reuniune sau centru va depune ca bază o sumă de ajutorare, la care va spori obolul tuturor celor ce se vor însăra să contribuască, pornind astfel colectarea pentru sfântul scop. Si cele mai minimale ajutoare se primesc și vor fi de mare folos. Darurile peste 2 coroane să se publice.

Nu mai cu mijloacele materiale vom putea îngrijii și alina durerea, vom înlesni însănătoșarea celor porniți în focul gloanțelor și vom putea scuti și ajutora pe nefericii copii și neputincioșii bătrâni rămași acasă fără sprijin.

Iar concentrându-ne energia noastră vom putea face cele mai însemnante servicii pe cale morală. Prin voiață femeia este capabilă să săvârșească minuni. Astfel cu mic cu mare să înlocuim munca aceluia ce ne fusese stâlp. Ești afară la câmp, și continuați lucrul la meseria, în comerț și intelectual, pretutindeni, în toate direcțiunile, căci femeia este capabilă să înlocuiască și să facă servicii în locul bărbatului, dovedind rolul adevăratului feminism.

Fiecare Reuniune va lucra independentă, în centrul său, punându-se înțelegere cu forurile civile, și luând îndrumările sociale. Cruce roșii.

Nu vă descurajați, femei române! Sântăți-vă lacrimile de pe obrajii supăți de grije, întăriți-vă inimile, și înainte de toate cu tăria credinței noastre strămoșești, cu nădejdea în cel Atotputernic, să pornim la casa Domnului, implorând ajutorul său pentru biruința și pentru întoarcerea bună a oștirilor noastre.

Și pe urmă lozinca noastră să fie: *la muncă*, — la munca grea și serioasă, cu care vom pregăti paturile de durere.

Brașov, în 22 Iulie 1914.

Maria B. Baiulescu,
președinta «Uniunii femeilor române
din Ungaria».

Notă: Fiecare foaie românească este rugată să reproducă acest manifest.

Germanii pentru răsboiu.

Adunarea imperială votează cinci miliarde.

Marți, în 4 August n. a fost deschisă în Berlin sesiunea extraordinară a Reichstagului german, convocată pentru a se pronunța asupra situației grave.

Au fost de față aproape toți deputații, apoi înalții dignitari ai imperiului, corpul diplomatic, împărtăseasă, principesa moștenitoare, etc. Împăratul Wilhelm, în uniformă de campanie, gata de a pleca pe câmpul de răsboiu, a intrat în sală la ora unu după amează, primit fiind cu entuziasm. A urcat tronul și a cunoscut cu glas puternic următorul mesaj, — accentuând cu energie anumite părți din el:

«In ceasul cel mai grav am strâns pe reprezentanții și pe aleșii poporului german împrejurul meu. Vreme de aproape o jumătate de veac am putut sărui pe calea păcii. Încercările de a atribui Germaniei o tendință răsboinică și de a micșora pozițunea ei în lume, au pus adeseori pe poporul nostru și răbdarea noastră la o grea încercare. Cu o probitate nestrămutată guvernul meu a urmat, chiar și în împrejurări provocătoare, desvoltarea tuturor forțelor morale, intelectuale și economice, ca scop suprem. Lumea a fost martoră, cu ce ardoare neobosită ne-am aflat în primul rând în tumulturi și în turburările dintre marile puteri. Primejdiiile mari, provocate de evenimentele balcanice, păreau că au trecut. De odată o prăpastie să a deschis, prin uciderea ami-

cului meu, Arhiducele Francisc Ferdinand. Augustul meu aliat, Împăratul și Regele Francisc Iosif, a fost silit să ia armele spre a apăra siguranța imperiului său contra unor agitații primejdioase, cari veneau dintr-un stat vecin. Guvernul rus s'a împotravit monarhiei aliate la urmărirea intereselor ei legitime.

Nu numai datoria noastră de aliață nechiamă alături de Austro-Ungaria, ci o sarcină mai grea ne incumbă în același timp: de a apăra propria noastră poziție, cum și vechea comunitate de cultură a ambelor imperii, în contra asaltului forțelor ostile.

Cu inima turburată a trebuit să mobilizez armata mea în contra unui vecin, cu care ea a luptat alături pe atâta de câmpii de bătăie. Cu o durere sinceră am văzut sfârșitul său oamicie, cu credință păstrată de către Germania. Guvernul rus, cedând influenței unui naționalism nesăturat, a luat în apărare cauza statului, care a adus nenorocirea acestui răsboiu, prin planuirea unui atentat criminal. Faptul, că și Franția stă alături de adversarii noștri, nu ne-a putut surprinde. Silințele noastre de a ajunge la relații mai amicale cu guvernul francez s'au izbit foarte adeseori de niște vechi speranțe și de o veche ură. Tot ce poate face inteligența și puterea omenească, pentru a pregăti poporul pentru ultimele hotăriri, s'a făcut cu ajutorul patriotic al D-voastre. Animozitatea, care s'a răspândit de multă vreme la răsărit și la apus, a isbucnit în flacări. Situația actuală nu a eșit din vreun conflict de interese trecătoare, ori din constelații diplomatice: ea este rezultatul unei relevante, care lucrează de mulți ani în contra puterii și prosperității imperiului german.

Nu o dorință de cucerire ne împinge; suntem inspirați de voință tare, de a ne păstra locul pe care ne-a așezat D-zeu. Să-l păstrăm pentru noi și pentru toate generațiile viitoare. Din documentele ce vi se vor prezenta veți recunoaște, cum guvernul meu, și mai ales cancelarul meu, s'au silit până în ultimul moment de a evita primejdia. Apărarea legitimă este impusă: *cu conștiință și cu mâna curată luăm sabia*.

Apelez la popoarele imperiului german, ca să aperi cu toate puterile și în conlucrare frâțească cu aliații noștri ceeace noi am creiat printre muncă pacifică. După pilda părinților noștri, tari și credincioși, serioși și cavaleri, umili în fața lui D-zeu și mândri în fața dușmanului, ne confirmă Atotputernicie eterne de a întări apărarea noastră și de a o duce la bun sfârșit. Poporul german, strâns împrejurul principilor și călăuzitorilor lui, își fixează privirea asupra voastră. *Luați decizțiile voastre unanim și repede: aceasta este via mea dorință*....

Deputații au primit cu aclamări sgomotoase și cu vîi aprobări fiecare frază din discursul împăratului, iar la urmă au făcut ovații entuziaște împăratului Wilhelm, care a mai rostit

și vorbirea următoare: «Domnilor! Ați cunoscut sigur aceea ce am spus eu poporului, din balconul palatului. Repet și acum: nu cunosc partide, ci cunosc numai Germani. Ca o probă, că sunteți ferm hotărâți, fără deosebire de partide, fără deosebire de clase și de confesiuni, să mă urmări totdeauna și pretutindenea, la primejdie și la moarte, (durch Dün und Dick, durch Not und Tod), chem pe presidenții partidelor, să înainteze spre mine și să-mi făgăduiască aceasta, dând mâna cu mine». Sala a răsunat de strigătele: «Trăiască Împăratul», — iar presidenții tuturor partidelor au înaintat spre împăratul, care le-a strâns cu căldură mâinile. Adunarea imperială a cântat imnul național, împăratul a strâns mâna cancelarului și a șefului statului major, și a părăsit sala în mijlocul celor mai entuziaști ovații. Adunarea a votat apoi, ascultând întâi exposul cancelarului asupra situației, cu unanimitate un credit urgent de cinci miliarde, pentru scopurile răsboiului.

Răsboiul popoarelor.

A intrat și Anglia în focul războiului, punându-se, firește, pe partea Franției și a Rusiei. Marți sara la orele 7 a înmânat ambasadorul ei din Berlin guvernului german declarația de războiu. Pretextul, sub care s'a făcut declarația de războiu, e următorul: Germania, pentru a-și putea duce trupele mai iute la granița Franției, va trece cu ele prin Belgia, cu toate că independența și neutralitatea Belgiei e asigurată din partea tuturor puterilor, deci și din partea Germaniei. Când i s-au cerut explicații, guvernul german a recunoscut, că da, va vătăma dreptul popoarelor prin aceea ce vrea să facă; dar se află în situația de a nu putea proceda altcum. Promite, că greșala aceasta o va repara Germania, spre mulțumirea Belgiei, a cărei independență și neutralitate de altcum guvernul german o recunoaște și o va respecta în viitor. Guvernul Angliei nu a fost mulțumit cu aceste explicații, și cum am spus, Marți la orele 7 a trimis Germaniei declarația de războiu. Germania are acum se lupte cu trei dușmani: pe uscat cu Rusia și cu Franția, pe mare cu Anglia. Cât pentru repară promisă, ea ar fi fost se fie făcută astfel, că dacă va învinge Germania pe Franțezi, ceea ce e considerat aproape ca sigur la Berlin, două județe i se vor lăsa Franției și se vor da Belgiei. Guvernul din Belgia a fost înconștiințat, sigur, despre aceste intenții ale guvernului german, dar totuși nu a dat permisiune trupelor germane se treacă prin Belgia, ci s'a plâns și a reclamat sprijinul Franției și al Angliei, cu rezultatul arătat mai sus. Germania a trimis atunci ultimatum Belgiei și poate și întrat cu trupele ei pe teritorul belgian. De pe câmpul de război sărbesc nu avem nici o știre autentică, decât că Belgradul a fost de nou bombardat din partea artileriei noastre. *Ultimele știri tele-*

grafice vestesc apoi, că trupele germane au avut învingeri, atât asupra celor franceze, cât și asupra celor rusești.

Monarhia noastră a trimis Rusiei, iar Sârbia a trimis Germaniei declarație de războiu.

Contele Tisza despre Români.

Ziarele din capitală publică declarăriile făcute de contele Tisza, ministrul-președintele ungur, despre situația patriotică, ireproșabilă, și despre loialitatea Românilor din monarhia austro-ungară. Și-a exprimat recunoașterea și mulțumirea sa adâncă pentru însuflețirea cu care rezerviștii români au alergat sub steag. A spus apoi următoarele: «In aceste vremuri mari, cum sunt cele de acum, ies la iveală adevarurile cele mari, sădite în inimile popoarelor, iar în fața lor certurile și frecările vieții de toate zilele amuțesc. Români trebuie să simțască și ei, că interesul românismului este strâns legat de conducerea germană-maghiară în monarhie, că ei în comunitate cu noi au să se apere în contra povoii slav, și că trăesc într-o astfel de țară, în care pe lângă toate frecările anumite, au comori materiale și culturale abundante, putându-se bucura de toate binefacerile egalității politice de drept. In aceste zile de mare importanță pentru istoria lumii au să se valoreze aceste idei fundamentale ale corectei politici reale române, și trebuie se înceteze cearta bagatistoare și agitația lipsită de conștiință, folosită cu atâta iștețime, pentru a se înjuga poporul român, contrar intereselor sale vitale, la carul politicei panslave. Sunt zile mari acestea și pentru Români. In acest moment grav trebuie să-și dovedească ei loialitatea cu fapte, cari cer jertfire de sine. In ora primejdiei a lipirea credincioasă către patrie va șterge orice urmă a contrastelor din trecut, și va crea stârca neresturnabilă a încrederei și iubirii reciproce, pe care poate să se ridice apoi vremea mai frumoasă și mai bună a cooperării armonice dintre Români și Maghiari!»..

Neutralitatea Italiei.

A treia din puterile apartinătoare triplei alianțe, Italia, nu va intra încă în focul războiului, ci își va păstra neutralitatea. Ințelesul contractului de alianță, Italia nu e adeacă obligată să sară în cazul de față nici întru ajutorul Austro-Ungariei, și nici întru ajutorul Germaniei. Ministrul de externe italian, marchisul San Giuliano, a asigurat însă pe ambasadorii dela Roma ai Austro-Ungariei și ai Germaniei despre simpatiile și amicitia pe care o păstrează poporul italian statelor

lor. Cu toată atitudinea rezervată de neutralitate a Italiei, s'a ordonat însă și în Italia o mobilizare parțială, cheamăndu-se la arme soldații din anii 1889 și 1890, și subofițerii, împreună cu profesioniștii, din cei șapte ani din urmă. Se mobilizează în parte și marina italiană. Despre păstrarea neutralității, guvernul italian a dat următorul comunicat: «Aflându-se câteva puteri din Europa în stare de războiu, și fiind Italia în stare de pace cu toate puterile beligerante, urmează, că atât guvernul regelui, cât și cetățenii și supușii regatului, sunt obligați să respecte datorile neutralității, după legile în vigoare și după principiile dreptului internațional. Oricine va călca aceste datorii, va suferi urmările faptelor sale și dacă va cere trebuința, va fi pedepsit după lege».

Trupele rusești dela granița României.

Se lătise veste, de mulți crezută, că trupele rusești să află la granițele României, și că guvernul rusesc ar fi cerut permisiune dela guvernul României, — amenințându-l cu ultimatum — ca să treacă cu ele prin regatul român, pentru a le putea trimite mai curând întru ajutorul Sârbilor. A fost însă numai un svon, îsvorit din fantasia cuiva. Pentru a deveni adevărat, e, că toate trupele rusești, cari erau mai de mult concentrate în număr destul de mare dealungul Prutului, la granița regatului român, au fost acum retrase, parte încă Sâmbătă în 1 August nou, parte Duminecă dimineață. Chiar și paza pichețelor rusești a fost redusă în mod semnificativ. Din acest fapt s-ar putea deduce, că Rusia nu are intenții agresive față de România, și că nu se teme nici ea de atacuri și de surprinderi din partea României.

Atitudinea României.

Despre cele hotărâte în consiliul de coroană, ținut Luni în Sinaia, s'a dat următorul comunicat oficios, la oarele zece noaptea: «Într'un consiliu de ministri, prezentat de Maiestatea Sa Regele, și la care au luat parte: Prințul Moștenitor de tron, președintele Camerei, foștii președinți de consiliu și foștii ministri, reprezentanți ai partidelor din opoziție, s'a examinat atitudinea pe care România trebuie să o aibă în împrejurările prezente, și cu aproape unanimitate a decis, că România va luta toate măsurile pentru apărarea frontierelor sale». Măsurile necesare militare au fost numai decât luate și ele constau în mobilizarea deocamdată a două corpuri de armată, pentru apărarea întregirii proprii teritoriale, deci fără intenții agresive față

de nimic. După consiliul de coroană, publicul care aștepta cu nerăbdare rezultatul, a făcut ovaționi guvernului și oposanților, cari au luat parte la consiliu și în unanimitate (aproape) au luat hotărârile, cari cadrează cu demnitatea și cu interesele adevărate ale țării românești. Toți au fost felicități din toate părțile.

Nr. 8372 Bis.

Notificare oficială.

Tinerii, cari voiesc să fie primiți pentru anul școlar proxim 1914/1915 la cursul teologic în seminarul arhidiecezan, au să-și înainteze cererile la Consistorul arhidicezan până inclusiv ultima August st. v. 1914, însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez dela oficiul nostru parohial respectiv;
2. Document de naștere dela oficiul de matriculant civil;
3. Testimoniu de maturitate din școalele medii;
4. Testimoniu medical despre starea sanitată.

Sibiu, în 23 Iulie 1914.

Consistorul arhidicezan.

Nr. 8793 Școl.

Notificare oficială.

Tinerii, cari voiesc să fie primiți pentru anul școlar proxim 1914/1915 în secțiunea pedagogică a seminarului arhidicezan, trebuie să-și înainteze cererile la Consistorul arhidicezan, însoțite de următoarele documente, până la ultima August st. v. 1914.

1. Carte de botez dela oficiul nostru parohial respectiv;
2. Document de naștere dela matriculant civil de stat;
3. Testimoniu din anul ultim școlar;
4. Testimoniu dela medic despre starea sanitată.

Sibiu, în 23 Iulie 1914.

Consistorul arhidicezan.

Manifestul Tarului.

Luni a adresat Tarul Nicolae II următorul manifest poporului din întreaga Rusie:

Din grăția lui Dumnezeu, no', Nicolae II, împărat și autocrat al tuturor Rusilor, rege al Poloniei, mare duce al Finlandei, etc., ne adresăm către toți credincioșii noștri supuși și le aducem spre știre cele ce urmează:

Rusia, rușă de credință și sânge poșpoarelor slave, și credincioasă tradițiilor sale istorice, nu a privit nici odată soarta lor cu indiferență; dar sentimentele de frăție ale poporului rus pentru slavi s-au desfășurat cu o unanimitate perfectă și o foarte extraordinară în ultimele zile, când Austro-Ungaria a adresat Sârbiei reclamații neacceptabile pentru un stat independent.

Trecând peste răspunsul pacific și condescendent al guvernului sărbesc, respingând intervenția binevoitoare a Rusiei, Austro-Ungaria s-a găsit să treacă la atacul cu armele și a început să bombardeze Belgradul deschis. Am fost siliți de situație aceasta de a pune pe picior de război armata și flota, facând în același timp silințele de pacificare, căci săngele și avutul suptilor noștri ne e scum. Germania, aliată Austro-Ungariei, contrar speranțelor noastre și a relațiilor de bună vecinătate seculară, neținând seamă de asigurările noastre, că măsurile luate nu urmăresc nici un scop ostil, a început să reclame su primarea lor imediată. Îndată a declarat pe neașteptate război Rusiei, și azi avem datorie de a salvea onoarea, demnitatea, integritatea și locul Rusiei printre marii puteri. Credem cu toată tărie, că toți credincioșii noștri supuși se vor ridica cu unanimitate și devotament spre apărarea pământului rus. Discordele interne să fie uitate în acest ceas de amenințătoare încercări. Fie, ca unitatea dintre țările și poporul său să devină și mai strânsă, și ca Rusia, ridicându-se ca un singur om, să respingă atacul obraznic al drăguțului, cu increderea adâncă în dreptatea onoarei noastre și cu umilă nădejde în providența atotputernicului. Chemăm, rugându-ne, binecuvântarea lui Dumnezeu asupra sfintei Rusii și văzeti sale arinate. Nicolae.

Cățră națiunea franceză.

Presidentul republicii franceze, în perfectă înțelegere cu membrii guvernului, a adresat nații franceze următorul manifest:

„De căteva zile situația în Europa s'a înrăuțat în mod însemnat. Pe lângă toate opiniile diplomatici, orizontul său a intunecat. În momentul de față își mobilizează mai multe națiuni puterile lor armate. Chiar și țări apărate prin neutralitatea lor, au crescut că trebuie să recurgă la aceste măsuri, din precauție. Puteri, a căror legislatură constituțională și militară nu e egală cu a noastră, au început fără decret de mobilizare să facă pregătiri și să le continue, ceea ce este egal cu mobilizarea.

Francia care și manifestă voința de pace, care împarte Europei sfaturi de moderăriune în zile tragice, și care a dat vîi exemple de înțelepciune, și-a multiplicat opiniile pentru conservarea păcii lumii. Pregătindu-se acum pentru orice eventualitate, a luat primele dispozitii, indispensabile, pentru apărarea teritoriului său. Legislația noastră nu permite însă perfectă execuția acestor pregătiri, fără publicarea unui decret de mobilizare.

In plina criză ieșești a responsabilității noastre, ne-am călcat o sfântă datorină, dacă am da curs liber lucruilor. Guvernul a dat tot mai acum un decret, reclamat de situație. Mobilizarea și starea de război apar între imprejurările actuale ca cele mai bune mijloace pentru asigurarea unei păci oneste.

Stăpânit de dorință fermă, ca criza să prmească o rezolvare pacifică, guvernul a luat măsurile necesare de precauție, și va continua cu silințele sale diplomatice. Sper, că va avea succes. Guvernul conținează la trezvia nobilei națiuni, care nu va cădea într-o agitație nejudecătă. Contează la iubirea de patrie a tuturor Francezilor, și e sigur, că în momentul acesta nu este

stea se năpusti cu pumnii înclestați asupra bătrânlui preot, apostol al credinței.

Preotul sta nemîșcat și ca la o soaptă divină își trase din buzunar un servet, unde se aflat sft. cuminetcătură și ridicându-l în sus, zise:

— „Indărăt, nu te apropia!“ Hoțul rămâne încremenit și cu ochii de foc privește spre preot.

— „Ascunde... ascunde!“ strigă tâlhăru.

— „Uite... aici îți e Domnul Dzeul tău! În față lui vrei să săvârșești o crimă ca aceasta?“ — îl întrebă preotul și face un pas spre el.

— „Ascunde“, se rugă mereu omul fără delegări.

— „Nu ascund! Întoarce-te!“

— „Nu se poate. E prea târziu.“

— „Păreașă da rău nici când nu e târzie. Spune-mi, tu ai omorât pe tinărul acesta?“

— „E numai rănit.“

— „L-ai jefuit?“

— „Da.“

— „Dă-i înapoi, tot ce i-ai luat!“

— „Doar nu-s nebun! Eu atunci din ce trăesc?“

— „Iți căștig eu lucru; până atunci vei rămânea la mine.“

FOIȘOARĂ.

Triumful credinței.

(De Pierre l'Ermite.)

Era în toiu verii. Fire de aur se desprindeau din ghelum de aur de pe clarul boltii și așa de frumos se îmbrăștiau în largul văzduhului. Un zefir ușor își mișca aripile mătăsoase și un freamăt domol înfrîna frunzele crângului de munte.

Pe ingusta potecă ce duce spre crâng, un tipăr îndesat își îndrepta pașii spre zarea de brădet. Din cînd în cînd se oprea, ca să simtească cu toată cîldura sufletului său învățăiat feeria naturii, apoi pornea din nou la drum vesel și sglobiu, ca până acum.

Fluera și nu-i păsa de nimeni, căci îi ziceau doar Victor. Își luase bacalaureul cu distincție, spoi tatăl său îl trimise în excursie, ca să se mai distreze după obositoarea muncă a studiului.

Făcând o cale bunisoară se opri la umbra unui brad voinic, și că ce se puse jos, un somn adanești în lumea sa.

Și durmi, durmi, dar cînd voi să se scoale, o figură hădoasă se năpusti asupra lui și înlocui locului.

— „Să nu te miști, că indată te sungru!“ răcni tâlhăru.

bună voie, pe aci î-e calea; de nu, indată îi curm zilele!“

Victor se găndi puțin, apoi zise cu ton așa de înduioșător, încât a înmormăt și în rima tâlhărului:

— „Te rog, dă-mi voie să mă cuget numai cinci minute.“

— „Nu-mi pasă!“ răspunse tâlhăru. — Eu cred că un domnisor ca tine are atată minte în cap, ca văzându-și viața în joc, să nu glumească. Îți dau dară cinci minute de gândit.“

Victor zăcea întuit la pământ cu ochii închiși, ca și cum s-ar fi găndind la galbinii din pungă, pe cari în curând avea să-i piardă; dar deodată se smulse din mâinile inimicului, cu atata putere, încât hoțul rămase incrementat pe o clipă și se incinse o strajnică luptă pe moarte și viață. Hoțul era aproape biruit, dar concentrându-și toată puterea își ridică c' o rară dibacie pumnalul în înălțime și așa-l izbi pe bietul tinăr, încât indată se prăbuși la pământ fără simțiri.

— „Așa! Ti-am dat porția“, murmură hoțul, rezând cu poftă. „Gândia nemernicul că mă va îmbrăca. Dar e vânjos băiatul, că de-abia am răsbit cu el.“

Apoi se apleca spre nefericita vicină și despouindu-l de tot ce avea sărmănumtință, o lăua la drum. Dar în rostogolirea unei clipe un gând nou îi veni în

minte: să se întoarcă și să-și tragă victimă în un tuș, ca să nu-l vadă toată lumea, multă pînă, care va trece prin locurile și celele primejdioase.

Il luă în spate pe bietul tinăr și plecă; dar încă nu ajunsese la tuș, abea făcușe vreo cătă pași și aude la spate un glas de om ce-ți însuflă respect și privind înapoi zărește un preot bătrân cu părul și barba înțins de earnă bătrânetă, avea o carte veche în mâinile noduroase și un patrăsir bătrân, poate mai vechi ca barba. Lângă el stă uimit un moș cu pletele lungi și albe ca argintul și tinea în dreapta-i slabita de vreme o cădeneță afumată.

— „Popo, vezi-ți de treabă — răcni hoțul, — că de nu, și te îndată-ti fac sfărășitul. M'ai întăles?“

— „Nu merg nici un pas, până nu voi așa ce să întâmplat aici!“ — răspunse preotul cu glas liniștit și pronunțat.

— „Nu mergi? — zise din nou hoțul, —

nici unul, care să nu fie gata și face dorință. Nu există partide, ci există numai o Francie, pacinica și resoluta Francie. Există numai o patrie, a dreptului și a dreptății, unită în liniște, în vîrfiere și demnitate.

Cântarea ca factor al promovării creșterii morale în școala poporala

de G. H. Preșmeranu
(Fine).

In ultima analiză prin educația aceasta se are în vedere însă și ridicarea moralului elevului, prin cântare.

In general lăst se și poate zice că oamenii cu suflet muzical au fost și de un moral recesțios, oameni de o viață plină de virtute. Eu totdeauna am fost condus de principiul, că un om cu suflet de rând nu poate fi un artist în adevăratul sens al cuvântului. Si chiar în judecarea valorilor artistice am fost exclusiv condus de această părere care cred, că nici nu dă gres.

Iată de ce mod de a reține, am fost condus. De vizi la omul pretins artist care trăiește cum pentru artă, urmă de pizmă, îngustime de inimă, lipsă de recunoștință, sau alte scăderi de felul acesta, pot fi încredințat, că n'au de a face cu un adevărat artist. Simțul pronunțat pentru frumos, după cum se exprimă în cântare sau muzică peste tot, face trecerea sau puntea de aur în țara plină de soare a simțăminteelor generale ale frumosului. Tot mai această punte nu o poate trece, de căt omul ce își stie liber sufletul de greutatea unei sarcini, pe care n-o pune pe umeri o neliniră inclinare spre viață senzuală. Aceasta ne suprimă partea cea mai frumoasă a exstenției noastre. Numai omul care și-a curățat sufletul de toate patimile de rând, să ca să poată zice cu Beethoven: „Goethe! Du siehst herab auf mein Inneres, du kennst es, du weisst was Menschenliebe und Neigung zum Wohthus darin hausen“ va fi în stare să facă această trecere.

Nu pot să suprim un gest de dispreț, când aud pe unii ridicând în slavă geniu creator al cuturii irdivid, care nimic nu intrunește în ființă sa din acele condiții, cari se cer pentru a putea crea ceva strălucit în artă și care formează acea trinitate nedespărțită: „O energie bărbătească, o frizezime și gingăsească și nu mai puțin și o naivitate de copil“. (Reinhold Begas). Având în vedere aceste mari folosse pentru un adevărat educator în domeniul artei și deci și pentru instructorul (artistic) muzical, trebuie să fie ora de instrucție artistică și deci ora de cântare mai mult ca un simplu complex de încercări pedagogice sau de observații în domeniul psihologiei tonurilor. Pentru el trebuie să fie aceasta mai mult ca un mijloc pentru cestigarea materială a unui întreg melodie.

Ora de instrucție artistică trebuie să fie pentru discipul un timp potrivit pentru a putea pătrunde în sferele mai înalte spirituale.

In acea oră sufletul lui trebuie să-și ia sbor în întărimile cele mai de sus, unde să se deschidă o priveliște minunată, de unde ochiul sufletesc să poată să plutească în vecinătatea de lumină, pe ale căror culmi strălucitoare se odinăște reflexul unei lumi de vecinătatea curioză și de strălucitoare frumuse (Löbmann).

— Nu te-ai frică de mine? Nu știi, că eu te pot omora?

— Nici prin gând nu-mi trece.

Pe o clipă linșteia își lăsa aripa să tăinice între acestea două firte deosebite.

Talharul privea mut înainte. Își mișca capul, ca și când o durere i-ar mistui interiorul, apoi decedată apucă traista de după cap, o aruncă la pământ, puse frumos largă ea un cîs frumos de aur și un portmoneu galbeniu. Nu mai zice nici macar un cuvânt, ci pleacă la drum.

— Așteaptă! Unde mergi? Il întrebă preotul.

— Nu știu, dar să nu mai fi aici.

— Vino cu mine!

— Nu pot. Sunt nemericic.

— Te vei îndrepta. Ascultă-mă: Eu voi merge la un bolnav, ca să-l pregătesc pentru calea vecinieci, tu însă până atunci te cobori în vale, ia apă de acolo și căută să deștepti pe tinărul acesta, care îți-a căzut jertfa.

— Crezi doar că eu mă voi duce?

— Da*, răspunse preotul cu tărie și cu convingere.

— Nu! Tu nu vei putea face aşa ceva, sau doar m'am înșelat în tine?

— Nu... nu te-ai înșelat, părinte! Duce numai linște la bolnav, căci pe când te vei reințoarce, totul va fi în ordine.

Mai evident și mai direct este efectul real al cântării. Aici e de a se aminti înșasi partea distractivă a cântării și deci și recreatoare de susținut. Cine mai poate adecăzzi dubita în influență înveselitoare, ce o are muzica împotriva sufletului elevului?

Aceasta mai ales în timpul de repaus dintre orele de studiu se preface într-o adevărată binefacere fiziolitică.

In legătură cu diferențele mișcării corporale îndeplinite în liber, elevul își recreiază și întărește plumănaile.

Ce a indemnăt pe Englezi să introducă în școalele lor obiceiul frumos, ca copiii dimineață înainte de a se șterne pe iercuri, în școală să cânte în cor căte un cântec, decât tocmai faptul, că ei își dau seamă întrucăt sporește pofta de muncă a elevului prin aceea, că îi procură puțină distrație prin cântare. Prin aceasta mai slabozim puțin frânele disciplinei, ce trebuie să stăpânească în școală, de multe ori prea chinditor mai ales la predarea studiilor mai abstracte, dar și mai ales la predarea lecțiunilor sarbătoare, de cari elevul abia apucă să scape.

Dar chiar și în decursul prelegerii este recomandat a folosi cântarea spre a ilustra căte ceva; căci copilul al cărui suflet a primit din căldura sufletului nostru, din vocea bună și din dispozitivă noastră de pretinăsoare intimitate, ce necondiționat trebuie să stăpânească pe învățător la cântare, și mai primitor, mai dispus și la primirea celorlalte cunoștințe de natură mai abstractă.

De imprejurarea aceasta m-am folosit în calitate de învățător, și pot zice că rezultatele dobândite au întrecut toate șteptările. Nu înțeleg aici numai rezultatele înăcată primește însușirea materială a unui număr de cântări, de cari elevii mei au învățat un număr considerabil, chiar fără ca să fie depus o muncă prea mare, ci și în căt primește succesele dobândite în celelalte obiecte de învățământ.

O atitudine binevoitoare de a învăța pe întrecute se observă la fiecare elev, și mai ales la elevi, cari aveau partea leului la cântare. Numai așa îmi splic această ambicioasă purtare, această silință, că elevii se simțeau oarecum îndatorați față de învățătorul lor despre care erau convinși, că nu se îndestulește a le lumina mintea, că își dă silința a le nobilită și inima, că-lăzuindu-i în palatele pompoase ale frumosului prin cântare. Si tot își nu mai puțină a le înveseli inima, făcându-le parte de fel și fel de distrații impreunate cu cântarea. Si elevul trebuie deobligat pentru ca să-i putem să știga bunăvoitoarea și nesilită drăgoste de muncă. Din partea lui încă se cere o jertfă prin muncă încordată ce o desfășură în școală, deci jertfele acestea săpetă încă o răspălată. Răspălată aceasta nu va costa cine știe ce jertfa. Să li-o procurăm dară elevilor pe lângă o căt mai prietenosă ținută, pe care trebuie să o avem în timpul de pauză, — făcând pe elev să se apropie cu cea mai mare încredere și cu un simț de alipire făscă cătră noi, și prin distrații ce le pregătim elevilor punându-i să facă feluri mișcări, marșuri, însoțite de cântare, atât de plăcute lor!

Putem să atunci siguri, că le-am căștigat dragostea, încrederea și recunoștința, cari nu vor întârzi să se arate ca tot atăi factori intru promovarea și facilitarea mersului bun al instrucției.

Incheiu în nădilea, că aceste rânduri, cari sunt rezultatul experiențelor mele îndelungate, vor avea darul să trezească interesul învățătorului noastre și astfel vor

Preotul facă un semn pretinesc fiului nenorocit al crângului și se îndreptă împreună cu crâsnicul spre bolnav, ca să mai căștige pentru împăriția cerească un suflet sbuciumat.

Creștinii priveau cu mirare în suflet la preotul lor, care venea să devese pe strada sătulului sămănăt în preajma unei vâlcele plângătoare. După el cu pași mari venea o figură pocită, care ducea pe brațele-i de fier un tinăr rănit.

Sora preotului își da totă silința în îngrijirea tinărului, vrea să-l vadă fericit. Victor în urma tratării serioase în curând își recăpătă puterea și vigoarea de mai înainte.

Nu stia cum să le mulțumească pentru atata bunăvoie. Plecă apoi spre casă.

Hoțul se impregni și el cu căsnicia vieții dela sate, cu surgereala aceea lină și monotonă a vremii, căștigându-și prin munca cinstită a pământului de toate zilele. Dar să și sforțat destul, căci era de mult obiceiuit cu jaful. Il vedea sătenii în fiecare zi, urcând poteca spre biserică, unde necontent se ruga la acela, pe care în desfășurarea codrului avuse norocirea de a-l cunoaște... la Isus Cristos.

Traducere de Aurel Nan.

servi de indemnătă întruperea în aplicare a acestor sfaturi date cu cele mai sincere intenții de a servi cauza înaintării neamului nostru.

NOUTĂȚI.

Darul suveranului. Monarhul nostru a dăruit o jumătate de milion de coroane pentru Crucea roșie austriacă și pentru familiile celor convocați la arme din Austria. O sumă în aceeași mărime a dat și Crucii roșii ungare și familiilor celor chemați la arme din Ungaria; iar alte 100,000 coroane pe seama familiilor celor convocați în Bosnia.

Plecarea moștenitorului de tron. Arhiducele Carol Francisc Iosif și soția sa arhiducesa Zita au plecat dela Budapesta Miercuri după amiază și s-au întors la Viena.

Dela comitat. Comisiunea administrativă a comitatului Sibiu își ține sedința ordinată lună în 8 August, d. a. la orele 3, în sala mică de sedințe a casei comitatene.

Mama rănitilor. Din inițiativa unui grup de domni și doamne din București s-a înfițat societatea Mama rănitilor, cu scop de a organiza ateliere, unde să se lucreze pansamente și rufărie pentru armată. În ateliere, care vor fi răspândite și în alte orașe, au să lucreze doamne și domnișoare sub conducerea comitetelor.

Din Albania. Comisiunea internațională albaneză, în urma conflagrației europene, s-a disolvat. Vasile de răsboiu engleză au părăsit orașul Durazzo.

Prețul alimentelor în Sibiu. Autoritățile pietei sibiene au stabilit următoarele prețuri, cari au să fie observate necondiționat de vânzători și de cumpărători: Unsoare de porc: 1.80—2 cor.; untură 1.76—1.92; slăină nouă 1.60—1.90; slăină veche 1.80—2.20; pâine neagră 38 fil.; pâne albă 48; pâne de săcară 36; făină nr. 0 cu 54 fil.; nr. 1—53 fil.; nr. 2—52 fil.; nr. 3—51 fil.; nr. 4—50 fil.; nr. 5—49 fil.; nr. 6—48 fil.; nr. 7—46 fil.; nr. 7 1/2—40 fil.; nr. 8—30 fil.; făină de cuciură 28 fil.; orez 40—80 fil.; grăs 54—60; arăpăcas 40—72; linte 68—80; mazere 60—80; zahăr cubic 1 cor. — 1.04; zahăr în căpătă 98 fil.—1 cor.; 1 litru de fasole 28—32 fil.; 5 ouă 40 fil. Publicul este rugat să țină strict de prețurile acestea. Arătări se pot face la poliția orașului (ușa nr. 5).

Prisonieri sărbi. În 2 August noaptea au fost aduși la Arad 117 sărbi din Sârbia, escortați de soldații noștri: sunt cei dintâi prisonieri în răsboiu actual. Între ei se găsesc doi ofițeri, unul dintr'insă este fiul generalului sărb Patnic. Toți 117 au fost internați în fortărea Aradului. — Alți princi și în răsboi — în număr de 200 — au sosit la Viena.

Se pregătesc și polonii. Pardidul pentru independența Poloniei răspândește în massele poporului din Polonia rusească un apel, care se termină cu cuvintele: „Este aproape clîpa, când cel mai mare dușman al nostru, Rusia, are să ajungă în starea, care ne va da putință de a-i sfârma lanțurile. Intreg poporul polon, ca un singur om, trebuie să stea în fața Rusiei, și să-si răzbune suferințele de veacuri, stăpînd or ce urmă de stăpâni rusească pe pământul polon. Toți cei setosi de libertate și încrezători într-un viitor mai bun al națiunii noastre, să se pregătesc fără întârziere la luptă în contra Rusiei, ca în momentul când trupele ce-dintâi ale răscașilor poloni se ivesc în Polonia rusească, fiecare să fie gata să intra în activitate.“

Universitatea și răsboiu. Rectorul universității din Budapesta se adresează cătră studenții universitari, cari nu sunt obligați să prezinte la serviciul de arme, înăbandându-i să se anunțe la rectorat și să-și ofere serviciile în calitate de îngrijitori ai bolnavilor și rănitilor militari.

Caz de moarte. Episcopul Bonomelli din Cremona, unul dintre cei mai învățăți și mai distinși prelați italieni, a decedat zilele trecute. Cetitorii noștri își vor mai aduce aminte de interesanta sa lucrare, referitoare la „datorințele preotului în secolul al XX-lea“ care am publicat-o înainte cu mai mulți ani în coloanele ziarului nostru. Dar nu numai un mare scriitor și un mare orator a fost decedatul, ci și un mare ocrător al celor asupriți și suferinți. Odihuească în pace!

Export opriț. Monitorul oficial publică ordinul guvernului cu privire la oprirea exportului pentru următoarele articole: Grâu, ovăs, păstăcise, orez, faină, carnături, conserve, pâne, ouă. Afară de acestea sunt opriți de a fi exportate: vite, oi, capre, porci, cai, măgari, porumbi, fân, paie, tăriate, cărbuni, piei, uleuri, benzina, bumbac, haine gata, corse, ghete, opini, articole de fer, de bronz, otel etc., automobile, biciclete, mașini de sburat, aparate medicinale și chirurgicale, orice materii explozive, patroane și a. Ministrul de finanțe este autorizat, ca în cazuri speciale și în înțelegere cu ministrul de război, să acorde permisiune de export pentru articolele de mai sus.

Revista „Luceafărul“ aduce la cunoștința publicului românesc, că din cauza evenimentelor nu poate să apară, decat numai după încheierea campaniei militare. Abonații vor fi însă compensați la vremea sa cu mai multe numere duble.

Agentii ruși. Un mare număr de agenti și ofițeri ruși, cum se serie din Berlin, cunoscători prin țară. Siguranța imperiului preținde, că nu numai organele oficiale, ci și întreg publicul să dea mâna de ajutor la descoperirea primejdișilor indivizi. Prin o lucrare de felul acesta or ce persoană poate contribui, ca războiul să aibă un sfârșit norocos.

Războiul pe sate. Un țăran își ia rămas bun dela copiii săi, cari îl înconjoară plângând, și le zice: „Lăsați, copii, nu mai plangeți! Mai bine spuneti-mi ce vreti să vă aduc în război?“ — Cel mai mic, ca de 3 ani, răspunde: „Tată, mie să-mi aduc un muscan“.

Inscripții în limba română. Directia căilor ferate austriace, din Cernăuți, a dispus ca inscripțiile din vagoane de persoane de pe linia ferată Hatna-Vatra Dornei să fie săcute și în limba română. Ar fi timpul ca inscripții românești să se introducă nu numai pe linile ferate bucovinene, ci și pe linile căilor ferate ungare.

Familii refugiate. Din Turou-Severin se șestește, că zilnic sosesc acolo numeroase familii sărbești refugiate, care și-au părăsit aversele și au scăpat în România. Între cei refugiați se găsesc și dezertori militari.

Ziare sărate. Branik și Zastava, zare cotidiane sărbești din Neoplanta, anunță că și sisteză apariția până la alte vremuri. Anunț. În urma ordinului dat de ministru r. u. de comert, eu ziuă de 4 August 1914 și-au început activitatea poștele de campanie. Oficiile și agenții de postale primesc trimiteri în comunicația lor cu poștele amintite; însă telegramile particulare și vorbirile particulare la telefon cu cei plecați la răsboi sunt oprite.

Pod provizor. Fapte mai însemnante pe cîmpul de răsboiu se pot aștepta numai după ce va fi trecută frontieră. Si chiar și atunci urmează mai întâi să se facă reconstrucții; ear cu acest prilej se pot întâmpla ciocniri mai ales între trupele de cavalerie, trimise să cerceteze pozile dușmanului. Unii dintre cetitorii nemilitari vor crede, că trecerea Dunării va fi o problemă grea și primejdiaș, deoarece podul dela Semlin este stricat. T

Nr. 245/1914 of. prezb. (567) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala elem. confesională gr. or. română din parohia Ciceu-Corabie, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima lui publicare în „Telegraful Român”.

Dotația unea împreună cu acest post este: salar fundamental de 1200 cor., din care 400 cor. dela popor și 800 cor. ajutor de stat, uzat deja și de învățătorul anterior, — apoi locuință în edificiul școlar și grădină.

Alesul învățător este obligat, pe lângă datorările legale, a conduce elevii în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei acolo la sfânta liturgie, precum și a instrua elevii școalei de repetiție.

Concurenții au a-și așterne rugările întruite conform legei, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis și a se prezenta în vre-o Dumineacă ori sărbătoare la biserică acestei parohii pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și a se face cunoscuți poporului.

Dej, 17 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral al tractului Dej în conțelegeră cu respectivul comitet parohial.

Theodor Herman
protopresbiter.

Nr. 412/1914

(568) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului II învățătoresc de nou sistematizat din comuna Bedeleu, protopresbiteral Lupsa, pe baza rezoluției consistoriale din 26 Iunie a. c. Nr. 8198 școl. 1914, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima inserare în „Telegraful Român”.

Emolumentele: a) Salarul în bani conform § 4 din art. de lege XVI 1913, anume dela comuna biserică 100 cor. — iar restul asigurat eu ajutor de stat prin rescripțul ministerial Nr. 187.156/1914; b) Relut de grădină 20%; c) Locuință în natură deocamdată o odaie.

Dela ales, afară de celelalte datorințe oficiale, se cere să aibă aptitudini muzicale, spre a putea înființa cor bisericesc și a conduce strana stângă în biserică la utrenie.

Concursele înzestrăte cu documentele recerute, să se așternă subsemnatului în terminul deschis.

Concurenții pe lângă prealabilă înștiințare aici se pot prezenta în comună spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

O fenebaia-Aranyosbánya, 14 Iulie 1914

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Lupsei în conțelegeră cu comitetul parohial concernent.

Vasile Gan
protohop.

Nr. 653/1714.

(559) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului al II-lea (nou sistematizat de învățător la școala noastră confesională din Crihalma protopresbiteral Coșalmului, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreună cu acest post sunt: salar fundamental 1200 cor., din care 100 cor. dela biserică iar restul ajutor de stat deja votat, plus gradăținile de salar prescrise de lege. Apoi cvartir liber în edificiul școalei, grădină de legumi și un echivalent corăspunzător în bani pentru lemnale de foc.

Alesul e indatorat a forma cu elevii cor în mai multe voci și a cânta cu ei regulat răspunsurile liturgice în Dumineci și sărbători.

Cererile de concurs să vor înainta subsemnatului oficiu în termenul indicat.

Cohalm, în 15 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Cohalmului în conțelegeră cu comitetul parohial din Crihalma.

Ioan Bercan
protohop.**Sam. Wagner,****Atențiuș!**

Datorii de-ași procura mori, cilindre pentru asortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unele agricole, mașini de lână, piuă pentru abale (postav), tot soiul de motoare dela cel mai mic și pără la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini, precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuie înzestrăte la clădiri (edificări).

In bogata și bine asortată sa prăvălie de fier se găsesc toate sculele pentru meseriaș, fierar,

Concurs.

Pentru ocuparea postului de parch în comuna biserică gr. or. română de clasa III Orăștioara-de-jos, din protopresbiteral Orăștiei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fascinante în coala B.

Datorii de a ocupa acest post se trimit, până la terminul cuvenit, rugările concursuale cu documentele recerute de legile în vigoare la subsemnatul oficiu și să se prezinte la biserică spre cunoștere, cântare și eventuală servire.

Orăște, la 9 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. român.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Nr. 94/1914.

(553) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea a lor 2 catedre dela Gimnaziul public român gr. or. din Brad se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român” și anume:

Un post de profesor ordinar cu grupa de specialitate Științele naturale și Geografia.

Un post de profesor ordinar cu grupa de specialitate Latina și Greca eventual și Română.

Salarul se plătește căte 2000 cor. din fondul gimn. iar diferența din întregirea dela stat și cvartir căte 400 cor. tot din fondul gimnazial.

Petitionile sunt a se așterne în terminul deschis la adresa subsemnatului președinte.

Brad, la 12 Iulie 1914.

In conțelegeră cu comitetul reprezentantii gimnaziului public rom. gr.-or. din Brad.

Vasiliu Damian
președinte.

Nr. 253/1914.

(546) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătorescii dela școlele noastre confesionale gr.-or. române din comunele mai jos însemnate în tractul Hategului, se publică concurs cu termin de 25 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Fizești, salar 1000 cor. dela biserică, locuință în edificiul școlar, lemn de foc. Întregirea salarului e cerută dela stat.

2. Luncani, salar 600 cor. dela biserică, cvartir în natură și lemn de foc. Întregirea salarului e cerută dela stat.

3. Petrila-Brad, salar 600 cor. dela biserică, locuință și lemn de foc. Întregirea salarului e cerută dela stat.

4. Petrila-Lunca din sus, salar 600 cor. dela biserică, cvartir și lemn de foc. Întregirea salarului e cerută dela stat.

5. Petroșeni, salar 600 cor. dela biserică, cvartir în natură și lemn de foc. Întregirea salarului e cerută dela stat.

6. Valea-Sângerei, salar 600 cor. dela biserică, cvartir în edificiul școlar și lemn de foc. Întregirea salarului e cerută dela stat.

Invățătorii aleș sunt datori a conduce copiii în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei răspunsurile liturgice, iar cel din Petroșeni, dacă va putea înființa cor bisericesc cu aduții, va primi o remunerație specială dela biserică.

Concurenții vor înainta petitionile lor înzestrăte cu documentele recerute subsemnatului oficiu în terminul deschis și se vor prezenta în comună spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Hateg, la 9/22 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Hateg.

Dr. Cornel Popescu
protohop.

Nr. 353/1914.

(561) 3-3

Concurs.**Prospect.**

Internatul cel nou din Brașov pentru elevii școalelor românești (gimnaziu, reale, comerciale) din Brașov s'a deschis în 1 Septembrie 1912.

Clădirea e imponantă, aproape de școală, și are:

- a) sale spațioase și luminoase de durmit (cu paturi de fier, cu somieră și saltele);
- b) sale luminoase de studiu;
- c) sale separate de mâncare (sofragerii);
- d) coridoare spațioase, închise, luminoase;
- e) conduct de apă (din isvoare de munte);
- f) local propriu de baie cu dușuri;
- g) încălzire centrală (calorifer);
- h) infirmerie (spital) în grădină;
- i) grădină mare cu pomi;
- j) căt mai curând; lumină electrică.

Elevii internatului capătă:

- a) hrană bună și igienică;
- b) sprijin la prepararea lectiilor;
- c) baie;
- d) tratament medical;
- e) supraveghere, lăsându-li-se însă peste zi și libertatea cuvenită.

Intaratul e proprietatea școalelor și bucatăria se conduce în regie proprie.

Taxa de 1 elev e 700 cor. pe an și se plătește în 4 rate anticipative, eventual și lunare.

Condițiile de primire. Cererea de primire se va da până în 15 Aug. n. și va fi însoțită de următoarele acte:

1. Ultimul testimoniu școlar.
2. Acte de naștere.
3. Act de revaccinare (cumai pentru elevii claselor I—IV. gimn. și reale.)
4. Atestat medical, că elevul e sănătos.

5. Declarație legală, că părinții se supun normelor cuprinse în regulamentul internatului și admit în caz de proces competența judecătoriei din Brașov.

Fiecare elev va aduce ca sine:

6 cămașă de zi.

4 cămașă de noapte.

pantaloni de baie.

6 izmene.

12 batiste.

12 părechi de ciorapi.

6 ștergare.

3 șearceafuri de pat.

1 plapomă cu nasturi.

3 șearceafuri de plapomă cu găuri pentru nasturi.

1 pernă de cap.

4 fețe de pernă.

perie de cap, de dinți, de haine, de ghete, peptene des și rar, săpur.

2 părechi de ghete și pantofi de noapte.

6 șervețe de masă și câteva cărpe de praf.

Chipul și uniforma obișnuită la școalele noastre din Brașov. (Acesta se pot comanda după inscriere. Chipul e obligat dela cl. III. în sus, iar uniforma dela cl. V.)

Toate aceste lăruiri trebuie consummate într'un inventar scris în 2 exemplare.

Părinții vor însemna cu arnicu roșu rufe și hainele cosână pe ele numărul, ce se va da deodată cu răspunsul de primire. Rufe defectuoase (șternite) nu se primesc.

Pentru asigurarea locului în internat se cere plătirea momentană a taxei pe una sau mai multe luni. Orice epistole, precum și banii se vor trimite la adresa: Ioan Petrovici, profesor gimnazial, Brassó (Brașov), Str. Prandului 39, care va da toate informațiile și deslușirile necesare.

Ca să nu fie nimene expus de a fi refuzat în timpul ultim, e bine ca cererea de primire sau cel puțin de prenotare, să se trimită căt mai curând.

Direcția internatului

(Strada Prandului — Porondua Nr. 39).

Ad Nr. par. 74/1914.

(543) 3-3

Concurs.

În sensul ordinului Prea Venerabilui Consistor Arhid. dela 12 I. c. Nr. 7248 Școl. prn aceasta se publică concurs pentru ocuparea definitivă a postului de învățător de la școală noastră conf. er.-or. din Panic, (îng. Győrfalva), tractul C'ujului, cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

- a) Salarul în bani, cel statorit prin art. de lege XVI: 1913, din care 600 cor. din repartiție pe popor, solvibile în rate trei lunare antropicative, iar restul din ajutorul de stat, votat sub Nr. min'sterial 2003/1914 VI. și care se va pune în curgere pe baza documentelor învățătorului care va fi ales.
- b) Cvartir frumos și deplin corăspunzător în școală cea nouă;
- c) Lemnul necesar în sala de învățămant pentru ecartirul învățătoresc se va îngriji însuși învățătorul de emne trebuie noioase;
- d) 1/4 jug de grădină, eventual 20 cor. anual;

e) Dreptul de folosință a unei sesiuni întregi din păsunul și pădurea foștilor urmăliști.

Invățătorul ales va fi obligat a propune în școală cotidiană și de repetiție toate obiectele de învățămant, deci și religiunea, a cererei însuși reguat Sf. Biserică și a conduce și elevii la sf. Biserică în toate Duminecele și sărbătorile de preste an și a cânta cu ei la Sf. Liturghie.

Invă